

Napirenden: a fiatalok lakáshelyzete

Ülést tartott a KISZ KB

Kedden ülést tartott a KISZ Központi Bizottsága, amelyen részt vett és felszólalt Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, valamint Craveró Róbert, az Országos Terhivatal elnökhelyettese.

A testület meghallgatta Fejtő Györgynek, a KISZ KB első titkárának tájékoztatóját az MSZMP KB december 3-i üléséről. Ezt követően Juhász Andrásnak, a KISZ KB titkárának előterjesztésében megvitatták az MSZMP KB-nak és a Minisztertanácsnak a lakásépítés, fenntartás, gazdálkodás és elosztás fejlesztéséről szóló irányelveit, majd határozatot fogadtak el a KISZ szerveknek és szervezeteknek az ifjúság lakáshelyzetének javításával kapcsolatos feladatairól. Az irányelvekről kialakított véleményét a Központi Bizottság megküldi a Minisztertanácsnak. Ezután Kovács Jenőnek, a

KB titkárának előterjesztésében a testület megtárgyalta és elfogadta a KISZ KB 1982. évi üléséről. A Központi Bizottság a jövő év folyamán egyebek között meg tárgyalja az ifjúsági szövetség tevékenységéről a munkásfiatalok és a mezőgazdasági fizikai dolgozó fiatalok, a tizenéves korosztály, vala-

mint az egyetemista és főiskolás fiatalok körében szerzett tapasztalatait. A következő évben kerülnek napirendre a KISZ tudatformáló tevékenységével, az eszmei, politikai nevelő munkájával összefüggő kérdések, valamint a KISZ feladatai a műszaki-technikai fejlesztés meggyorsításában. (MTI)

Szerződés-kötés

A közös növényvédőszer-kutatásra, fejlesztésre és gyártásra társasági szerződést kötött a Veszprémi Nehézipari Kutató Intézet és a Fűzfői Nitrokémia. Az erről szóló dokumentumokat kedden írták alá Veszprémben. A megállapodás: Fűzfőn közös növényvédőszer-üzemet létesítenek, amelyhez a kutatóintézet készíti el a technológiai berendezéseket, a nitrokémia pedig az adagoló-, csomagolóegységeket, szállítóeszközöket,

az épületeket, és gondoskodik az üzemeltetésről. A közös létesítményben az intézetben és gyárában kidolgozott szellemi alkotásokat, szabadalmakat, know-how-kat, s ezek arányát is figyelembe veszik az elszámolásnál. A megállapodással a Nehézipari Kutató Intézet — amely a hazai növényvédőszer-kutatás központja és koordinátora — biztos gyártó háttérrel erősödött és lehetőséget kapott széles körű piaci ismeretek megszerzésére is. (MTI)

Kiállítási napló

Mesék sárkányai

Egyszer volt, hol nem volt — szelídített sárkányok hívogatnak Varga Éva és Molnár István Stúdió-párosának szegedi kiállítására, az Ifjúsági Ház mini-galériájában. Nem féltelmes, borzongáshoz szorítanak, hanem a gyerekkor egeről felsejlik, magunk-csinálta, szél hátán lovagló papírsárkányok, melyeknek szárnyán magasba emelkedik a képzelet, suhan az emlékezés, mélyet lélegzik az utazó.

Ahogy nem lehet kiabálni mesét mondani, ahogy képtelenség mikrofonerősítéssel bölcösdalt énekelni, miként lehetetlen repülőgépről kavicsokat válogatni, éppúgy nem elég fecsként elszánni műveik fölött. Vállalni kell az időt, a közös kalandok örömeit és gyötrelmét, a fölfedezés izgalmát.

Nemcsak nézni, tapintani is szeretnénk Varga Éva hol aprópenznyi műveit, ujjainak nyomát őrző érmeit, kavicsalakú bronzait. A reneszánszban kiteljesedő éremművészet ma néhány kiemelkedően nagy mester és jó néhány fiatal, szárnyát bontogató művész tevékenysége nyomán újjázületését éli. Már nemcsak a megrendeléseket elégítik ki, de fölfedezték az e tenyéryn múfajban levő totalitás lehetőségét. Varga Éva 36 érme között nemcsak méretbeli különbségek vannak. Két fontos mozzanatra érdemes odafigyelni. Egyik a formakialakítás ösztönösége, gyermekj tisztasága. Az az alkotói indíttatás, mely mellőz minden nagyképűséget, művészkedést. A másik, hogy otthagya keze nyomát, mondhatnánk úgy is, ujlenyomatát minden darabján. A legszebb érmek az emlékezés tiszta lapjain idézik föl a plasztika eszközeivel a hintázás-röpülés élményét; egy tojásdad formájú művön nemcsak a gyermekkor egén föltűnő madár szálló alakját, de a születés és halál örök körforgásának művészi tudatosulását is; nemcsak a frissen esett hó sima paplanján őrzi meg a fécán léptek csillagútját, de a „jelet hagyni” művészi szándékát is ideoőríti; s nemcsak egy régi karácsony emléket emeli ki nosztalgiaiával a gyerekkor légritka közegeiből, de egyúttal fölemeli szavát a torzuló, művív

váló, tisztaságát veszítő ünnepeinkkel szemben.

Molnár István grafikáihoz a legprecízebben reszelt kulcsot önmaga adja cím választásaival. A Mese-lapok, a Régi történet darabjai, vagy a Hónaptár szinte kézen fog bennünket, s vezet a mese Ariadné-fonalát követve, megannyi ismert motívum ürügyén saját művész világába. Oda, ahol gazdagon burjánzó növények, szelíd állatok és emberek keresik önmaguk helyét az életben. Oda, ahol visszaáll a kibillentett idő, a megcsúfolt mesterség. Mintha mikroszkóppal figyelné fantáziájának röntgenképeit, úgy karcolja rézbe élményeit, gondolatait. Mesekepeiben fölmáshatunk az égi-erő fára, szembenézhetünk a hétféjú sárkánnyal, megsar-

kantúzzhatjuk a csillagokat rúgó táltosparipát, rákerülhetünk a vén boszorka lapátjára, de mindig és mindenütt mi vagyunk a legkisebb fiú, száz kaland győztese. Mikroszkópja alatt csodavirágok, sosemvolt növények indái, kacsai, fűszálai, levelei, burjánzanak, madártollak kunkorodnak, lepkek szárnyai pompáznak, hullók meszesnek, vadak öltik ránk nyelvüket. Nap, Hold, s csillagok kapnak emberi formát. Az antropomorfizált univerzum teljesebbik ki ezeken a lapokon, melynek kiinduló- és végpontja az ember, a mindig legkisebb fiú, aki egyszer királyi ruháját ölti, máskor szegénylegények bocskorát húzza, ismét máskor rostélyos páncélba bújik, majd csörgőszípát vesz, s bohócként szól, mert akkor büntetlenül mondhatja gazsága-

Az élő múlt követői

Alapvetően más szándék, indíttatás és megvalósulás jellemzi a Bartók Béla Művelődési Központ B galériájában látható érdekes tárlatot. A hét esztendője alakult Pesti Műhely mutatja itt be azt a hús magas szintű reprodukciót, melyet a huszas évek Oroszországának forradalmi grafikáiból válogattak. A budapesti Józsefvárosi Művelődési Központ égisze alatt Fajó János, Bak Imre, Mengyán András, Nádler István képzőművészek alapították a Műhelyt, azzal a hármas céllal, hogy a nagyüzemi nyomdai módszereknél színvonalasabb eljárással, korszerűbb technikával készíthessék el munkáikat: hogy szita-mappákat állítsanak össze közművelődési céllal a századelő külföldi és hazai mestereinek műveiből; hogy színvonalas nyomtatványokkal — katalógusokkal, plakátokkal stb. — lássák el a Józsefvárosi kiállítótermet.

Most Szegeden Az Októberi Forradalom grafikái című hús, lapból álló mappájukat mutatják be. Olyan az egész huszadik századi képzőművészetre nagy hatást gyakoroló alkotók munkáit, mint Rodcsenko, Kandinszkij, Malevics, Tatlin, Annenkov, Gabo, vagy L. Liszickij. Nélkülük nem írható meg az aktivizmus, a futurizmus, a konstruktiv-

mus világtörténete. Szándékukat Fajó János fogalmazta meg: „Ez a 20 lap az élő múlt követe,ők a kor hivatott jelképei, nem pedig a közhelyek, jelszavak züllesztett, dilettáns dekorációk. Élünk velük!” S, hogy nem csupán szóbeszéd Fajóék vállalkozása arra, bizonyították a megvásárolható mappák. Úgy érzem, ez a kiállítás többet ér sok elcsépezt frázisnál, megtekintését minden középiskolásnak javaslom. Legalábbis addig, amíg az iskolák meg nem vásárolják a Pesti Műhely szita-mappáit, s azoknak lapjait nem dekorálják az iskolák folyosóit, tantermeit.

Tandi Lajos

A Körösi Csoma Társaság ülése

Kemal Atatürk centenáriuma

Nemrégiben alakult meg a Körösi Csoma Társaság szegedi tagozata, mely holnap, csütörtökön délután fél 6-kor rendezi meg második összejövetelét a Szegedi Akadémiai Bizottság Somogyi Béla utca 7. szám alatti dísztermében. Ezúttal Kemal Atatürk születésének 100. évfordulója alkalmából tartanak ünnepi ülést. Molnár Ádám Kemal Atatürk Törökországban tegnap és ma címmel tart előadást:

Elkészült a TIT Csongrád megyei szervezettel együttműködő szegedi tagozat jövő évi programja is. A tervek szerint szó lesz a magyar östörténeti vitás kérdéseiről, előadást tartanak Hinduizmus és kasztok a mai Indiában címmel, szó lesz a X. századi magyarok nomadizmusról, összefoglalják az iszlám vallási irányzatokat és fölterképezik a Szovjetunióban található régi török kultúrákat.

A Volán Tourist ajánlatai

Csaknem harminc országba kis híján 200 utazást szervez jövőre a Volán Tourist — jelentették be kedden, a vállalat 1982-es tervelt ismertető sajtótájékoztatóján.

A most megjelent programfüzet az utazások széles skáláját kínálja — bárki válogathat belőle, kedve, érdeklődése és pénztárcája szerint. Az idejéhez hasonlóan 1982-ben is szerveznek a sielés kedvelőinek gleccsersíturákat Ausztriába és Olaszországba. A Szovjetunió szinte valamennyi részébe el lehet jutni a Volán Touristtal. Színesíti a választ beltéri idegenforgalmi kínálatát is: 1982-ben több mint 70-féle út között válogathatnak az érdeklődők.

A tájékoztató további részében a Volán-taxikról és a vállalat személygépkocsikölcsönző szolgáltatásáról esett szó. A személygépkocsikölcsönzésben újdonság: január 2. és április 30. között 10 százalékos engedményt adnak a bérleti díjból. A hétvégeken továbbra is a szintén kedvezményes „week-end” díjszabás érvényes. A bérautóparkot a következő években újabb típusú gépkocsikkal kívánják bővíteni.

Patkós Irmákék nyomdokain

Kálmán-operettre készül a színház

Jugoszláviában járt az elmúlt hét végén a szegedi színház prózatársulata. A szabadkai Népszínházban két előadást is tartottak szombaton, Mario Fratti bűnügyi komédiájából, a Nagy trükkből. S miközben az együttes szegedi kisszínházi otthonában a pénteki bemutatót készíti elő, s próbál e héten gőzerővel Ruszt József rendező irányításával, hogy a Zikóvékkal méltóképpen vonultassák be Gorkijt a színi-repertoárba — odaát, a Zenés színházban, szintén premierre készülődnek. Előzően még ma, szerdán, megint új felállásban játssza az operatársulat Puccini Toscáját, Pál Tamás vezényletével. A címszereplő Varsányi Mária, Cavaradosi Juhász József, Scarpia pedig vendégművész, Németh József lesz.

Kálmán Imre operettjének, A montmartre-i ibolyának hétfői bemutatója rendhagyóan számít — legalább három okból.

1. Vasárnap tartják a premiert, amire nemigen volt példa mostanában (gondolom azért, hogy legyen operett karácsonyra).

2. A darab 1935-ös magyarországi ősbemutatója is Szegeden volt, a Városi Színházban (a „legősibb” ősi Berlinben), Patkós Irmával, Major Katóval, Körössi Zoltánnal és az alkalomra ideszoruló Rátkai Mártonnal a fontosabb szerepekben. A

március elseji szegedi premiert követően (ahová egyébiránt Kálmán Imre nem jöhetett el, csupán táviratozott) még az évben bemutatta Budapestre a Király Színház is, mely Sziklay Jenő volt szegedi színiigazgató direktorságával éppen ezzel a darabbal nyitotta meg kapuit, hosszabb szünet után. S a fővárosi premier fontosabb szerepeiben is Patkós Irmát, Körössi Zoltánt, Rátkai Mártont láthatta a publikum, egybeközött.

3. A szegedi operatársulat idén is fölújította Puccini Bohémélet című operáját, s ott ugyanez a montmartre-i hangulat elevenedik meg a színpadon, mint Kálmán Imre operettjében. Csak hogy, ezúttal Julius Brammer és Alfred Grünwald bécsi librettisták szövegkönyve valószínűsíti a figyelmet, olyan népszerű művészeket, mint a festő Deracoir, a librettistakollega Murger (aki merő véletlenségből pont a Bohémélet szövegét „követte el”, többek között) és az operettszerző Hervé.

A vasárnapi bemutató — mely tehát negyvenhat esztendővel követi az ősbemutatót ugyanitt — Halasi Imre rendezésében, Varga Mátyás díszleteiben, ifj. Nagy Imre vezényletével kerül a közönség elé. A fontosabb szerepekben Harmath Andree, Török Vera, Jankovits József, Rácz Tibor, Kulcsár Lajos lép föl.

N. I.

Változnak a bérleti díjak

A helyközi buszjáratokon

A Volán helyközi járatainak a munkába járáshoz változott autóbuszberletek árait 1982. január elsejétől módosították. A havi és félhavi bérletjegyek ára 25 százalékkal emelkedik, érvényességük, használati módjuk változatlan marad. Egységesítik a dolgozó és munkáltatója közötti költségviselés arányait: 20 százalékot a dolgozó, 80 százalékot a munkáltató fizet. Mivel januártól az új díjszabású havi és félhavi berletek csak újonnan érvényesített igazolólapokkal együtt érvényesek, ezért a jelenlegi igazolólapokat kicseréli a Volán.

Az eddig úgynevezett időszakos bérlettel munkába utazók január 1-től ezt a bérletfajtát nem használhatják, és a munkáltatók sem adhatnak térítést. (A jelenlegi áru időszakos bérletjegyek magánutazásra továbbra is érvényesek lesznek.) Munkába járára 1982. első félévében új időszakos bérletjegyet rendszeresítenek majd, melynek ára a jelenlegi, egyszeri menetjegyár nyolcszorosára lesz. Ezt az új időszakos bérletjegyet akkor használhatják tulajdonosaik munkába járára, ha az utazási igény legfeljebb heti három napot érint.

A díjszabásváltás után.

az új áru időszakos bérletjegyek bevezetéséig az esetenként munkabárlók csak menetjeggyel utazhatnak. A munkáltató az egyszeri útra váltott menetjegy után is téríthet utazási költséget a dolgozónak abban az esetben, ha a heti menettérít utazás nem több háromnál. A térítés megoszlása szintén 20—80 százalék.

A havi és félhavi berletek igazoló lapjainak cseréjét az autóbuszállomások kijelölt pénztáraitban kell kérni, ekkor a jelenlegi lapokat bevonják, az új lapokat pedig 12 óra belül vehetik át tulajdonosaik. Az igazoló lap bevonása esetén a decemberi bérlet — érvénytartamán belül — az igazoló lap felmutatása nélkül is használható utazásra. A cseré január 5-ig ingyenes. A magánutazásra váltott időszakos bérletre nem kell az igazoló lapot cseréltetni.

A régi áru havi és félhavi berletek 1982. január 5-én 24 óráig érvényesek. Az időszakos bérletjegyek, melyekkel 1981. december 31-ig utaz-

tak először, érvénytartamuk lejártaig magánutazásra felhasználhatók. Az időszakos bérletjegyek 1982. január 1-én 0 órától munkabárlásra nem használhatók.

Fontos tudnivaló még, hogy a korábban előre megvásárolt és fel nem használt régi áru havi és félhavi bérletjegyekkel januárban már nem lehet utazni, ezek árát a Volán visszafizeti. Az időszakos bérletjegy árát teljes egészében csak akkor térítik vissza, ha azt még nem használták utazásra. A már használt bérletek részarányos részét akkor fizeti vissza a Volán, ha a munkáltató írásban igazolja, hogy a bérletet munkabárláráshoz váltotta az utas. A havi és félhavi bérletek visszatérítését december 20-tól, az időszakos bérletekét január 1-től lehet kérni.

Ezek a változások a helyközi járatokon menetjeggyel utazókat és a diákokat nem érintik. Az új bérletárakat és a díjszabás-módosítást hamarosan hivatalos közlönyben is megjelentetik.

Felkészült a posta az ünnepi forgalomra

Az év végi csúcsgorgalom zökkenőmentes lebonyolítására a posta az elmúlt évekhez hasonlóan, az idén is, különleges intézkedéseket tett.

Budapestre — a tapasztalatok szerint várhatóan több mint 26 millió, vidékre pedig 34 millió levél érkezik az ünnepek alatt. Különböző 4,5 millió levelet várnak. Az ünnepek előtt és alatt a postahivatalok nyitvatartási idejét az igényekhez igazították. Egyes postahivatalok december 20-án és 24-én két-három órás pénzfelveteli szolgáltatást tartanak a közületi befizetések elfogadására. A nyitvatartást minden-

hol külön tájékoztató ismereteli. A nyugdíjak kézbesítését az elmúlt napokban kezdték meg, és december 22-ig fejezik be.

Az év végi ünnepek alkalmával sokan szeretnék külföldre telefonálni. Számukra az eddigi évekhez hasonlóan, ezúttal is mód nyílik a nemzetközi beszélgetés előzetes bejelentésére. A posta javasolja a külföldre és belföldre telefonálni számdékoknak, hogy az ünnepek alatt, aki csak teheti, éljen a távhívás lehetőségével, ne terhelje az amúgy is túlszűfolt kézi kapcsolós központokat. (MTI)